

Kmet, dolovec in obrtnik
na vsa dela narodu roditelj!

Izkušeno vrsto stroja
Narodna: —
na celo leto Dtn 30 —
na pol leta 15 —
na inženstvo
na celo leto Dtn 50 —
leserati po tarifi. — Pte
menite vprašanjem na
se priloži seznamu na od-
govor. — Nefrankirana
plačila se ne sprejemajo.

Kmetijski list

Glasilo „Slovenske Kmetijske Stranke“.

Vsakdo uživa vse sadove
svojega dela in marljivosti!

Rekopisni se ne vra-
čajo. — Plačila in tobt
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefon
inter. št. 504. — Račun
pri pošt. čehovnem za-
vodu št. 11.508.

Nova vlada.

Pred dobrim tednom smo dobili novo vlado. Nova vlada je šesta Uzunovičeva vlada.

V novi vladi sede radikali in klerikalci. Radikali so obdržali v svojih rokah vsa važnejša ministrstva, klerikalci pa so dobili sledeča tri ministrstva: kmetijstvo (dr. Kulovec), javna dela (inženjer Serneč) in socijalno politiko (dr. Gosar). Ni pa v novi vladi nobenega Hrvat in zato prevladuje na Hrvaškem prepričanje, da je sestavljena nova vlada proti Hrvatom.

Vloga, ki jo igra in ki jo bo igrala SLS v novi vladi, je in bo nad vse klaverna in žalostna. To pa iz sledečih vzrokov:

Radičevci so vabili dr. Korošca že zdavnaj pred Božičem, naj vstopi v vlado in naj na ta način okrepi prečane v vladi, od česar bi imeli brez dvoma tudi Slovenci veliko koristi. Dr. Korošec pa te ponudbe ni sprejel, in jako verjetno je, da te ponudbe samo zato ni sprejel, da bi šel lahko na volitve za oblastne skupščine kot opozicijonalec, kar v Sloveniji še vedno vleče, drugič pa zato ne, ker je menda komaj čakal, da nagodi tem pre-

snetim radičevcem, ki delajo SLS v Sloveniji največ preglavic. Zato je šel v vlado sedaj, ko vidi, da je vlada sestavljena brez Hrvatov in proti Hrvatom!

Ta korak dr. Korošca zato tudi na Hrvaškem ostro obsojajo in dolžijo Slovence sploh, da smo Hrvatom padli v hrbet. Pribiti moramo, da je padla Hrvatom v hrbet samo SLS in ne Slovenci!

Druga žalostna točka je sledeča: Uzunović je povabil še pred dr. Korošcem tudi Pribičevića v vlado. Pribičević pa je svojo podporo radikalom odrekel in je povabilo odklonil, ker noče več biti radikalski priganjač. Nekdanjo vlogo Svetozarja Pribičevića in SDS je nato brez sramu prevzela SLS! S kakšnim uspehom — to bo pa pokazala bodočnost.

V Beogradu vlada splošno prepričanje, da je nova vlada čisto radikalna vlada. Zato nove vlade niti demokrati niti zemljoradniki niso hoteli podpreti. Našla se je edino SLS, ki se je dala radikalom udinjati za vladno pripravo — za sklede ministrske leče! Dober tek!

Iz državnega zbora.

Kakor smo poročali, je ministr. predsednik Uzunović podal ostavko RR-vlade, ker je klub kmetijskih poslancev v skupščini glasoval proti radikalnim predlogom za zemljoradnike. Kriza se je rešila tako, da tvorijo sedanjo vlado radikali SLS. Od SLS je postal dr. Kulovec minister za kmetijstvo, dr. Gosar minister za socijalno politiko in inženjer Serneč minister za javna dela, drugih 15 ministrov je iz vrst radikalov.

Radikalna ministra Vujičić in Trifunović pa sta po prisegi podala ostavko, ker nista zadovoljna z ministrstvi, ki sta jima bili odkazani.

PRVA SEJA SKUPŠČINE,

na kateri se je predstavila nova vlada, se je vršila v petek dne 4. t. m. Za sejo je vladalo veliko zanimanja, ker se je trdilo, da nova vlada nima večine. Na seji je Davidovičev poslanec Agatanovič predložil skupščini zakonski predlog

o svobodnem nošenju orožja

in zahteval nujnost za to postavlo. Predsednik je izjavil, da vlada nujnosti temu zakonu ne prizna. Nato se je pričelo glasovanje. Proti Agatanovičevemu predlogu so glasovali

radikali, SLS, Nikičevci in Nemci, ki so imeli 148 glasov. Za nujnost zakona o svobodnem nošenju orožja pa so glasovali vsi kmetijski poslanci, Davidovičevi demokrati, muslimani in samostojni demokrati, ki so imeli 103 glasove. Vsled tega je predlog o nujnosti zakona o svobodnem nošenju orožja propadel. Klerikalci so glasovali proti nujnosti zakona o svobodnem nošenju orožja.

KMETSKI POSLANCI VLOŽILI OBTOŽNICO

proti notranjemu ministru Maksimoviću radi volilnih sleparij v južnem delu naše države. To obtožnico so podpisali hrvaški kmetijski poslanci, zemljoradniki in slovenski kmetijski poslanci. Obtožnico bomo prinesli v celoti, kakor hitro bo v skupščini prečitana. Klerikalci, ki so polnili svoje časopisje s poročili o volilnih sleparijah radikalov, v »Slovenec« od sobote, 5. februarja nazivajo to obtožnico za demagoško.

GLASOVANJE O PRORAČUNU

se je vršilo v finančnem odboru. Proračun je bil z večino glasov

sprejet. Proti so glasovali vsi kmetijski poslanci; za proračun so glasovali radikali in eseserari. Sedaj pride proračun pred plenum skupščine.

SEJE SKUPŠČINE SO ODGODENE

do 10. februarja. Na dnevnem redu je proračunska debata. O proračunski debati bomo ves čas obširno poročali.

ANKETNI ODBOR,

ki preiskuje korupcijske afere raznih korupcionistov, je imel 4. februarja sejo, na kateri naj bi se sprejelo poročilo, ki ga poda ta odbor skupščini o raznih koruptivnih aferah. Eseserari in radikali so sklenili, da čas za sestavo tega poročila podaljšajo za pet dni. Ali sedaj tudi korupcije ni bilo, ker so eseserari v vladi?

Dva sveta.

Poštenje in korupcija. — Rešitev mogoča samo v združenju kmečkih strank. — žalostna vloga SLS.

Danes je menda že vsakomur jasno, da v naši državi ne odločuje volja ljudstva. To, kar se pri nas imenuje parlament, ni zbornica svobodno izvoljenih ljudskih zastopnikov, ampak je zbornica ljudi, ki sede v parlamentu po volji neke male peščice ljudi, ki imajo v državi vso dejansko oblast v svojih rokah, ker razpolagajo z vso oboroženo silo orožništva in policije in pa z vsem državnim denarjem. Tak in samo tak je resničen položaj v naši državi.

Da imamo prav in da je naša slika razmer točna, nam dokazujejo še vse volitve, kar jih je bilo v naši državi. Niti ene volitve še niso bile svobodne, ampak še na vsakih volitvah je dobila odločujoča gospoda potrebno večino poslancev s pomočjo bajonetov, denarja in volilnih sleparij in z nasiljem. Pri nas v Sloveniji je bilo sicer nasilja z orožjem malo, zato pa ga je bilo toliko več v odločilnih srbskih krajih. Na zadnji seji hrvaških poslancev v Zagrebu so poročali o volilnih nasiljih uprav strahovite stvari.

Glavni krivci in povzročitelji nasilstev so srbski radikali. Ti za nobeno ceno nočejo izpustiti državnega krmila iz rok, kajti kdor ima v svojih rokah vlado, ima v rokah tudi vse denarne vire države. Ključev do državnih blagajn pa nekaj odločilnih rodbin v Beogradu (tako zvana »porodica«) ne da iz rok.

Tudi pri volitvah v oblastne skupščine so delali radikali z nasiljem, kar so mogli. Kmete so zapirali in pretepali kar na debelo. Kljub temu pa so odrezali pri zadnjih volitvah precej slabo in volilnih rezultatov iz Bosne in Srbije minister za notranje zadeve Maksimović še do danes ni objavil, ker noče priznati, da so radikali kljub vsemu pritisku na kmete nazadovovali.

Kmetje se dvigajo!

V Srbiji sami tvorijo ogromno večino prebivalstva kmetje. Te je pokvarjena beograjska gospoda doslej še vedno ustrahovala z bajoneti. Pri zadnjih volitvah pa se je pokazalo, da se tudi srbski kmet ne boji več žandarjev in bajonetov in da se je tudi on začel upirati beograjskim porodičarjem, ki srbskim kmetom še vse drugače pijejo kri kakor so jo pri nas nekdanji odiru. In to je dobro znamenje za bodočnost!

Zakaj rabijo radikali nasilje?

Beograjski porodičarji rabijo nasilje zato, ker hočejo imeti v »parlamentu« ljudi, ki molče in ki odobravajo vse tiste lumparije, ki jih uganjajo razni beograjski in drugi lopovi z državnim denarjem. Kdor pa teh lopovščin ne odobrava, ta ne more in ne sme biti poslanec, še manj seveda minister!

Na sestanku hrvaških poslancev v Zagrebu je te dni Radić javno povedal, da je dobilo 80 beograjskih velikašev na stotine milijonov dinarjev posojil iz Narodne banke in iz drugih virov po 6 odstotkov, vsi drugi deli države (tudi srbski!) pa skoro toliko kot nič! Ta denar posojujejo ti »porodičarji« malim ljudem po 30, celo 50 procentov naprej! Kakšne lumparije pa uganjajo ti ljudje pri državnih dobavah, pri gradnji železnic in cest itd., to je pa dokazala preiskava v anketnem odboru.

Strah pred preiskavo.

Ta preiskava, ki so jo izsilili radičevci v parlamentu, je radikalnim prvakom silno neprijetna, ker se je pokazalo, da je malo veljakov med njimi, ki bi imeli čiste roke. Zato so napeli vse sile, da se nadaljevanja preiskave iznebe in da vse

umazano perilo potlačijo! Zato (in samo zato!) so sklenili, da prekinejo zvezo z radičevci (ker so jih preveč pritiskali, da se umazano perilo opere pred sodiščem), in so začeli iskati novih zvez. Našli so zvezo z našo — Slovensko ljudsko stranko.

Dva sveta.

Ta položaj nam kaže, da si stopata danes nasproti dva sveta: En svet, ki hoče v državni upravi poštenje in red, drugi svet pa je svet pokvarjenosti in izprijenosti in korupcije in nasilja.

Kdor ima količkaj pameti v glavi, mora uvideti, da gosposke pokvarjenosti ne more nihče drugi uničiti in streti kakor združene kmetijske stranke vseh kmetov v državi. Korupcija bo ubita in volilna nasilja se bodo nehala šele takrat, ko bo zmagalo po celi državi prepričanje, da mora slovenski kmet iti skupno s hrvaškimi in srbskimi svojimi tovariši v boj za poštenje proti korupciji! Prej ne bo konca

neštevilnih lopovščin, ki jih uganja pokvarjena gospoda v Beogradu! To spoznavajo že tudi kmetje sami in plod tega spoznanja je ogromno napredovanje radičevcev po Dalmaciji, po Bosni in po Vojvodini in pa napredovanje zemljoradnikov v Srbiji.

Kam se bo obrnil slovenski kmet?

V tem položaju nastane za slovenske kmete važno vprašanje: Kam se hočejo odločiti? Ali bodo šli skupaj s samostojnimi demokrati ali pa s klerikalci podpirat propadajočo beograjsko korupcijo, ali pa hočejo iti v boj za poštenje? Za poštene ljudi odločitev ni težka in ne more biti težka.

Slovenski kmetje, združite svoje vrste v Slovenski kmečki stranki, da bomo skupaj z radičevci na Hrvaškem in z zemljoradniki v Srbiji strli na tla pokvarjeno gospodo in sami prevzeli krmilo države v svoje roke!

Prva žrtev.

V Kranju živi in deluje kot župnik in dekan že skoro 30 let sivo-laši starček preč. g. Kobler. To je mož, ki se ni nikdar pregrešil zoper verske resnice, ki je vedno zvesto izpolnjeval svoje verske dolžnosti, vedno pa tudi imel na pravem mestu svoje srce za vse, ki trpe. Zato je tudi vedno vneto zagovarjal pravice slovenskega kmeta.

Temu odličnemu možu je blagovolil ljubljanski škof odvzeti za kazen čast dekana.

Za kazen? Zakaj pa? Ali je mar koga umoril? Ali je mar tajil Boga, ali kaj?

Nič od vsega tega! V cerkvi je oznanjal preč. g. Kobler svete resnice kakor prej in žalega ni storil nikomur nič. In vseeno kazen, ki naj bi ga osramotila! Zakaj?

Zato, ker ni hotel biti političen agitator za SLS!

Zato, ker se ni udal pritisku od zgoraj, ampak je šel svojo odkrito in pošteno pot za pravice slovenskih kmetov!

Zato, ker se ni hotel na stara leta umazati s političnim priganjstvom za SLS in ker ni hotel zlorabiti vere za to, da ostane dr. Koro-

šec še za naprej »oče slovenskega naroda«!

Lepa je Slovenska ljudska stranka v svoji brezmejni maščevalnosti. Kdor ne poljublja jermen na umazanih političnih švarkih SLS, tega je treba ponižati, udariti, streti, ugonobiti!

Kristus je rekel na križu v svojem najhujšem trpljenju: »Oče odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!«

SLS s svojim škofom in s svojimi jezuiti vred pa dobro ve, kaj dela!

Prečastiti gospod dekan naj nam ne zameri naših besed, ampak ne moremo drugače, res ne moremo! Kadar je mera polna in voda vre, mora prekipeti!

Naj pa bo prepričan, da v očeh vseh poštenih ljudi širom Slovenije in širom države ne bo osramočen in ne bo ponižan! Zgodilo se bo ravno nasprotno: Kar je še poštenih ljudi, bodo vsi gledali nanj še z veliko večjim spoštovanjem in ljubeznijo kot dosedaj.

Potolaži naj se z besedo svetopisemsko: Blagor njim, ki zaradi pravice preganjanje trpe!

Mi se zavedamo svoje dolžnosti in bomo ukrenili potrebno. P.

sicer nekaj duhovnikov v Sloveniji, ki se zavedajo svojega vzvišene-ga poklica in oznanjajo v cerkvi in izven cerkve mir in ljubezen, toda takih duhovnikov je še malo. Večina duhovnikov se spušča tudi v politiko. To je končno njihova pravica, ker so tudi oni svobodni državljani. Če pa že nastopajo kot agitatorji za SLS — na višje povelje seveda! — bi tudi nihče ne imel nič proti temu, če bi nastopali proti svojim nasprotnikom z enakim orožjem. To pa se ne godi, kakor ve večina izmed nas iz lastne izkušnje, ampak oni nastopajo z versko močjo in z versko avtoriteto proti ljudem, ki v cerkvi ne smejo (po zakonu) odgovarjati.

Mi vemo, da je mnogo duhovnikov, ki jih je takega početja sram. Toda oni si ne morejo pomagati, ker tako se glase ukazi iz Ljubljane, od višje cerkvene gospode, ki je popolnoma pod komando jezuitov (škofovih spovednikov).

Govorje duhovniku, ki se tem ukazom ne pokori! Jezuiti so sezidali z milimi darovi pobožnih slovenskih ženic, ki si še tople juhe opoldne ne privoščijo, samo da lahko kaj darujejo za »nebesa«, poleg svojega samostana »Dom duhovnih vaj«. Poleg tega je v Sloveniji še cela vrsta samostanov, kjer so prav pripravniki postori za pokoro. Duhovnika, ki se ne bi pokoril, zapro par tednov na »duhovne vaje«, in tam ga korenito »ozdravijo«.

Ali pa mu vzame škof celo pravico maševanja, s čemur je seveda nepokorni hudodelec ob svoj kruh.

Orožniki in duhovniki se morajo torej bati svojih višjih, ker so sicer ob kruh.

Kaj pa Vi? Zakaj se pa bojite Vi? Kmet ima svojo zemljo, kolikor toliko. Te zemlje mu nihče vzeti ne sme in ne more. Če to zemljo le količkaj pridno obdela, ima svoj »vsakdanji kruh« sam doma in on sam si ga reže in ne okrajni glavar in ne orožnik in ne župnik in ne škof! Kmet si reže svoj kruh sam, reže ga pa tudi drugim! On reže kruh glavarjem in škofom in ne narobe!

Pa boste rekli: Kaj pa, če nas ne bodo hoteli pokopati na blagoslovljeni zemlji?

Odgovorite jasno: V vojni je padlo na stotisoče katoliških vernikov, ki so pokopani kdo ve kje, pa nikdar še ni nihče trdil, da bi bil duše vseh teh ljudi hudič vzeli!

Pošten človek lahko umrje kjerkoli in je lahko pokopan tako ali tako, pa bo vseeno deležen božje milosti, toda tudi največji jezuit ne bo rešil duše duhovnika, ki verska čuvstva poštenih ljudi nesramno zlorabi!

Tako povejte in prav nič se vam ni treba bati ne za vašo srečo na tem in ne za vaše izveličanje na onem svetu! Le brez strahu. P.

Ali gremo pot Stambulijskega?

Leta 1920 je kmetijska stranka prevzela vso državno oblast v Bolgariji pod vodstvom Aleksandra Stambulijskega. Hotela je državo na znotraj preurediti v duhu svojih socialnih nauk. Navzunaj pa je hotela doseči zedinjenje z novo nastalo Jugoslavijo in pomirjenje z Rusijo. To je bil velik pokret, ki bi, zmagovit, preobrazil ves Balkan in tudi Srednjo Evropo. Tega se je bolgarska gospoda zelo bala. V tajni zaroti vseh bolgarskih buržuaznih strank in v tistem sporazumu z nemško dinastijo Koburgov je bila kmečko-delavska vlada vržena nasilno čez noč, Stambulijski sam umorjen na nečloveški način, istotako mnogi njegovi sodelavci, a mnogi drugi so bili pregnani iz dežele. Z vso besnostjo je nastopil režim združenih meščanskih strank pod vodstvom krvavega univerzitetnega profesorja Cankova. Nove volitve so se izvršile pod silnim policijskim pritiskom, a v naslednjih dveh letih je bilo poklanih preko 16.000 kmetov in delavcev. Tako so hoteli s silo ugonobiti kmetijsko-delavsko gibanje. Pravim: hoteli, zakaj razbili so s tem samo stranko kot organizacijo, niso pa mogli vse do danes ubiti pokreta samega. Zakaj ideje, ki lahko pokaže na toliko tisočev svojih mučnikov, se ne da več ubiti in iztrebiti iz ljudskih src. Takšna misel je idejno že zmagala in samo vprašanje časa je še, kdaj bo tudi dejansko zvladala med na-

rodom, ki je dal za njo toliko krvavih žrtev.

Seljaško gibanje je tudi v naši državi vedno močnejše. Zadnje volitve v oblastne skupščine so znova dokazale, da je jedro tega socialnega in kulturnega pokreta na Hrvaškem. Danes vemo vsi, da so bile volitve v oblastne skupščine razpisane končno in naposled samo zaradi tega, ker je srbijanska gospoda mislila, da je »Hrvatska seljačka stranka« vsled svojega poldrugoletnega sodelovanja v vladi med kmetijskim ljudstvom že toliko oslabela, da jo je mogoče pri volitvah poraziti. Kar ni šlo s komunistično »Obznanom«, so mislili, bo šlo potem, ko se bo pokret ob sabotiranju dela v narodni skupščini s strani vladajoče srbijanske radikalne stranke, kompromitiral. Vse zaman. Radičeva stranka je dobila pri oblastnih volitvah preko 50 mandatov več, kakor bi jih morala dobiti po številu svojih zastopnikov v Narodni skupščini. To je velika stvar. Gospoda se je zmotila in le med Slovenci je imel ta politični manever malenkostni uspeh, ki pa celotne zmage kmetijsko-delavskega pokreta v državi prav nič ne zmanjšuje. Še več. V Srbiji sami je zemljoradniška stranka pri teh volitvah silno narasla. Srbijanske gosposke stranke so se tega silno prestrašile in sicer demokrati nič manj kot radikali. Bosna jih je potolkla na celi črti, prav tako Dalmacija in banska Hr-

Zakaj se bojite?

Najhujša duševna bolezen, na kateri trpe slovenski kmetje že stoletja in stoletja in od roda do roda, - je strah, zlasti strah pred vsake vrste oblastmi in gosposkami.

Pri zadnjih državnoborskih volitvah smo doživeli neverjetne dokaze strahu pred orožniki. Kjerkoli se je pokazal v kmečki hiši orožnik, tam so se ljudje s strahom vpraševali: Kaj neki bo? In če se je pokazalo pozneje, da orožnik ni nič drugega naredil, kakor da je na višje povelje kmetom ubijal v glave, naj ne volijo republikancev, so se ljudje kar križali od strahu in rekli: Jejzas, jejzas, go-

spodje, saj jih ne bomo volili, samo prizanesemo naj nam!

Danes, ko je vse to minulo, pa vprašamo: Zakaj ste se pa vedno bali orožnikov? Ali ste morebiti tatovi, goljufi in roparji? Vidite, samo lopovi imajo vzrok, da se orožnikov boje, poštene ljudje pa se prav nič ne boje, tudi orožnikov ne, ker se jih nimajo za kaj bati!

Zato smo mi tudi pred volitvami v oblastne skupščine vedno in vedno naglašali in tudi še danes naglašamo pravilo: Ne bojte se! Pravnikogar se ne bojte!

Tudi od esesarskih voditeljev komandiranih duhovnikov ne! Je

vatska. Vsi vemo, da se bodo srbska zemljoradniška stranka, črnogorska kmetijska stranka (federalisti), Hrvatska seljaška stranka in naša Slovenska kmetijska stranka združile v eno samo skupno »Narodno (ljudsko) seljaško stranko«. Vse naše gosposke stranke vedo, da jim preti od te strani velika opasnost. Kako ta socialni pokret uničiti?

Pred leti so gosposke stranke z lahkoto razbile delavski socialistični (komunistični) pokret. Kar niso dosegle s podkupovanjem in demoralizacijo med delavskimi voditelji, to so dokončali z »Obznano«. — Našemu kmetijsko-delavskemu pokretu pa »Obznana« ni mogla do živnega. Tudi sodelovanje v vladi kljub vsem poskusom kompromitiranja in podkupovanja ni oslabilo pokreta.

Borba ta še ni na višku. Mnogi v naših vrstah se sedaj vprašujejo, ali ne bo sledil morda nov teror združene reakcije, ki bi poskušala naš pokret ubiti in razbiti na »bolgarski način«? Morda. Na to je odgovor težak. Na Bolgarskem je krvavi režim prof. Cankova podpirala tudi Anglija in Italija iz zunanje političnih razlogov. Ti razlogi so sicer še vedno tu. Dve veliki državi se danes srdito bojujeta: Anglija in Rusija. Čisto odkrito se danes že bijeta na Kitajskem, kjer stoji za kitajskimi kantonskimi četami vsa današnja Rusija. Z Angleži gre tudi Mussolinijeva Italija, ki naši državi ni prijazna. Po dogodkih v Albaniji so se tega začeli zavedati tudi v Bogradu, kjer so bili čisto mirni, dokler je Italija jemala sa-

mo Slovincem in Hrvatom. Pretekli teden je dejal ministrski predsednik Uzunović, da mora vsak poslanec poznati temelje naše zunanje politike. To je fraza. Kajti teh »temeljev« ne poznajo niti naši diplomati, ki vedo samo to, kar vemo mi, namreč da je naša država izolirana in brez vsakega prijateljstva med svojimi številnimi sosedi.

Ta mednarodni položaj nudi malo verjetnosti, da bi se danes vladajoče gosposke stranke upale zediniti na novo teroristično akcijo proti kmetijsko-delavskemu pokretu v državi. V Bolgariji je bilo lažje, ker je ta dežela izključno balkanska in se svet ne čudi krvavim vestem, ako pridejo iz tega nemirnega polotoka. Tudi v Srbiji bi morda še nekako šlo, toda že težje. Jedro in sredina našega pokreta pa je v Hrvatski in Dalmaciji, ki sta po svoji zemljepisni legi že — v Evropi. Tu pa je »bolgarski način« moritve in ljudskega klanja vendarle riskantnejši, ker bi bil pod neposredno kontrolo Evrope. Toda neglede na vse to, so danes tudi mednarodne prilike druge kot so bile še tedaj, ko je bolgarska gospoda na zverinski način umorila Aleksandra Stambolijskega, katerega cilj je bila prenovitev naroda kot družbe in zedinjenje vseh južnih Slovanov.

Kljub ojačeni socialni in gospodarski reakciji, ki ji, žal, danes pomagajo tudi Slovenci, moramo nadaljevati svojo pot, kajti vedno je bilo v zgodovini tako, da je reakcija na koncu koncev premagana obležala na tleh.

A. Prepeluh.

Iz zunanje politike.

Rusija.

Rusija, največja slovanska država in po površini sploh največja na svetu, počasi prevzema vodilno vlogo na celem svetu. Dosedaj je imela svetovno vodilno vlogo v rokah Anglije, toda sedaj vedno pojenjuje njena sila. Svetovna politika se vrši v znamenju boja med Rusijo in Anglijo. Pozorišče tega boja pa je Azija. Upor Kitajcev proti Angležem je očitno rusko delo. V Moskvi so Rusi ustanovili že pred leti kitajsko visoko šolo in voditelji kitajskih upornikov so povečini učenci te šole. Pred nekaj dnevi so Rusi dvignili v Londonu naložene zlate zaloge in jih prepeljali v Moskvo. Angleški časopisi so prepričani, da bo šlo to vse v propagandne svrhe proti Angliji, zato so odnosi med Anglijo in Rusijo zelo napeti. Med tem ko ruski vpliv v Aziji vedno bolj raste, angleški bolj in bolj pada. Anglija se zaveda, da v Aziji Rusiji ni kos, zato skuša prenesti pozorišče boja v Evropo in to na Balkan, misleč, da bo imela tu več sreče. Rusija je na to ofenzivo v Evropi takoj odgovorila in iz Moskve so se začeli pojavljati glasovi o zblizanju Rusije z Jugoslavijo. Jugoslavija je pa tudi pripravljena stopiti v dobre odnose z Rusijo, kar je predvsem zasluga Stjepana Radića in njegove politike. Še pred dvema letoma je bil zaprt radi te-

ga, ker je šel v Moskvo, sedaj pa se je pokazala važnost tega njegovega koraka. Prijateljski odnosi z Rusijo bodo blagodejno vplivali na naš gospodarski razvoj. Naši industrijski produkti so šli že sedaj v Rusijo, odslej bodo šli pa še veliko bolj. Rusija pa nam bo dajala pred vsem petrolej, ki postaja od dne do dne važnejši faktor v gospodarstvu. Mi se pa tudi z drugega stališča veselimo te zveze. Rusija je kmetijska država, istotako tudi mi, zato moramo vedno skupaj delati na to, da tudi kmetijska produkcija postane odločilen faktor v svetovnem gospodarstvu. Veselimo se pa tudi zato, ker utegne postati Rusija s svojim velikim bogastvom za nas druga Amerika. Pa tudi na znotraj se Rusija silno hitro popravlja. Gradijo se velike električne centrale, povzdigujejo se nove tovarne, nove železnice, odkrivajo se novi rudokopi, za katerih izrabo se delajo velikanski načrti. Ni čuda, da se Anglija boji te države. Nas sedaj na svetu zelo malo spoštujejo, če pa bomo oprti na tako silo, se bodo nas začeli bati, kakor se bojijo Turčije, odkar je prijateljica Rusije.

Anglija.

Anglijo najbolj skrbi Kitajska. Odposlala je tja svoje čete, kar pa ne bo dosti zalogo. Pogajala se je najprej mirnim potom, ali ta pogajanja so se razbila. Sedaj je raz-

bobnala po svetu, da Kitajci vodijo borbo proti celi Evropi in evropski kulturi, toda na te limanice se ni nihče vsedel. Pomoč so ji odklonile vse evropske države, razen Italije, ki je poslala svoje križarke Angležem na pomoč; celo angleške kolonije same so odklonile pomoč Angliji. Doma pa je politika oborožene sile naletela na hud odpor pri delavski stranki, katere voditelj je Macdonald. Ker je njena bitka v Aziji izgubljena, zato skuša utrditi svoj položaj v Evropi. Tu ji pomaga Italija. Naredili sta načrt, po katerem bi stvorile okoli in okoli Rusije močan blok. Z denarjem si skušajo pridobiti Estonsko, Litvansko, Poljsko, Ogrsko, Romunijo in Bolgarsko. Vsled kratkovidnosti Ninčičeve politike se je to tudi posrečilo. Ta obroč pomeni obenem tudi obroč za Jugoslavijo in so nas s tem izročili Italiji. Toda če pomislimo, da se nahajajo na Ogrskem, Romunskem in Bolgarskem meščanske vlade, ki ne predstavljajo volje narodov, ampak svojo lastno nenasitnost, bo ta italijansko-angleška politika doživela krah kot na Kitajskem, zakaj nenaravno je, da bi se kmetijske države kot so Bolgarska in Romunija, ogrevale za zapadno politiko.

Italija.

Italija je bila vedno verolomna in to verolomnost je občutila že stara Avstrija in tudi mi. Sklenili smo z njo prijateljstvo, nas je pa vedno le ob vsaki priliki ogoljufala. Njen vodja Mussolini sanja o veliki Italiji, ki bi obsegala pokrajine nekdanje rimske države, od Donave pa do Tigrisa in Gibraltarja. Ona hoče biti gospodarica na Jadranskem morju. Najbolj se boji Jugoslavije in njene združitve z Bogarijo, zato se z vsemi močmi trudi, da bi to preprečila. Roko v roki delata z Anglijo.

Čehoslovaška.

Češka se je vedno bolj in bolj pogrezala v krizo, katere vzrok je bil predvsem nesporazum med Nemci, Čehi in Slovaki. Kmetijski ministrski predsednik je končno premagal vse ovire ter sestavil vlado sporazuma med Nemci, Čehi in Slovaki. (Pri nas pa dela Uzunović ravno obratno.) Odnosi med našo državo in Čehoslovaško so vedno bolj pristrčni in v kratkem odpujajo naši poslanci v zlato Pra-

Dopisi.

Z dežele. Že čisto je v navadi, da mnogi duhovni zunaj na deželi ne govore prelepo o strankah, ki niso SLS, tako o Slovenski kmetijski stranki, ker menda mislijo, če obrekujejo to, da s tem za svojo kaj pridobe. Bilo je pred kratkim, sam sem slišal, v cerkvi, ne daleč od Novega mesta, kako se je bil g. župnik razvel na prižnici. Ni bil več dušni pastir, bil je agitator za SLS. Priporočal, oziroma bolje rečeno, naravnost ukazal je, da mora biti naročena vsaka hiša na dva krščanska lista, ki se imenujeta »Domoljub« in »Bogoljub«. Kdor nima teh dveh listov, ta je proti

go, da tam še bolj poglobijo zveze, ki nas vežejo z bratsko slovansko državo.

Nemčija.

Nemška država je ena prvih industrijskih držav sveta. Trgovski odnosi med nami in njo se vedno živahnejši. Ona nam daje stroje in druge industrijske produkte, mi pa njej svoje kmetijske pridelke in surovine. Ravno sedaj se sklepa trgovska pogodba, ki bi še bolj okrepila medsebojno trgovino. S Francijo je Nemčija v zelo dobrih odnosih in zadnje čase se ji približuje tudi Anglija, ker bi rada na ta način stvorila blok proti Rusiji. Nemčija pa ni nič posebno vneta za ta blok, ker vé, da more imeti od Rusije samo koristi. Napram Kitajski je zavzela na tihem seveda prijazno stališče in kaj rada vidi, kako mora bežati Anglež iz Kine. Na znotraj ima Nemčija vedno zopet vladne krize, kot pri nas, to največ vsled tega, ker se nekateri ne morejo sprijazniti s Stresemannovo miroljubno politikom. Zadnjo vlado je sestavil Marx. Gospodarsko se zelo dobro razvija. Posveča se zelo velika pažnja tudi poljedelstvu, jih je pač vojska izučila.

Ogrska.

Ogrska je še sedaj na razpotju. Ali z Italijo, ali z nami. Italija ji nudi luko Reko, mi ji kaj enakovrednega ne moremo dati. Split je za Ogrsko predač, Sušak premalo urejen. Ona pa hoče na morje. Pa še druga vaba je, na katero lovi Italija Ogrsko. Ogrski grofje bi radi imeli kralja, tega pa ji ne pusti Češka in ne mi. Italija pravi, da bo pomagala, da bodo Ogrji dobili kralja. Anglija je dala Ogrski štiri milijone funtov posojila, in ker se za denar vse dobi, najprej pa prijateljstvo, se bo brezdvoma odločila za Anglijo oziroma Italijo.

Romunija in Bolgarija.

Tudi tu igra veliko vlogo denar. Na vladi so meščanske stranke in denarja se te stranke ne branijo. Kaj jim mar narod. V Romuniji igra posebno važno vlogo italijanski denar. Bolgarski kralj Boris se celo namerava poročiti z italijansko princeso. Zadnje čase pa se zopet močnejše pojavlja v Bolgariji glas o zblizanju z Jugoslavijo. Do tega zblizanja mora priti v našo korist, ker Bolgarija tvori most med nami in Rusijo.

nam, je proti veri, je dejal. Nadalje je gospod mahal in razbijal po prižnici, jezeč se na »Kmetijski list«, o katerem pa je na svojo žalost seveda moral priznati, da je kljub njegovi prepovedi že v vsaki kmetijski hiši priljubljen list. Pa to župniku ni po volji, zato kmetu ta koristni list, iz katerega bi res mnogo pridobil, ne kakor iz »Domoljuba« in »Bogoljuba«, iz katerih zajemajo ljudje skoro samo laž in obrekovanje, enostavno prepove iz čisto izmišljenega vzroka, češ, da je »veri nevaren«. »Če bom zvedel o kmetu, da ima naročen nekrščanski »Kmetijski list«, je rohnal naprej, »tega ne bom pokopal na blagoslovljenem prostoru, ne jaz, ne

kaplan!« — Sedaj pa pozivam vse, naj še nadalje prav pridno prebirajo »Kmetijski list« in vsakokrat, od začetka do konca, in vsak bo videl, da ni v njem nič proti veri zapisanega, temveč le stvari, ki se tičejo kmeta, SLS vedno zapeljuje in vleče kmete, kričeč: »Kmetje, vera je v nevarnosti. Zato dajte kroglice nam!« Kot da bi imele kroglice z vero kaj opraviti! Bili so res časi, ko je to pomagalo, a danes je že vsak kmet spoznal, da jih SLS samo vara s takimi besedami. Najbolj neumno se mi torej zdi, če duhovnik napada kmeta, ki čita »Kmetijski list«, z besedo »brezverec«. Kmet — pa brezverec. Vsak kmet veruje, eden bolj, drugi manj, kakor mu je dano in kakoršni so že duhovni v dotični fari. Če pa bi bila vera kmeta odvisna samo od SLS, potem bi pa v marsikaterih krajih že res moralo biti dokaj takih, ki bi prav malo verovali!

Kmet J. N.

Srednja vas v Poljanski dolini. Le redko se kdo oglasi iz naše doline, a še te vrstice pišem prav s tožnim srcem. Naša vas leži ob državni cesti, polje pa imamo ob reki Poljanšici. Jesenska vremenska katastrofa nam je polje strahovito opustošila, zasuto je do 70 cm na debelo z gramozom in kamenjem, zemlja odnesena, poljedelski pridelki uničeni. Voda je odnesla polne kozolce in most čez Poljanšico, katerega moramo vaščani sami popravljati. Pet kmetov popravlja imenovani most, ki jih stane mnogo lesa, denarja in časa. Naša vas je najbolj prizadeta. Kakor slišimo, je dobila vsa okolica od Žirov do Škofje Loke znatne podpore, dočim mi nismo dobili še niti pare. Mnogo so poslali naši rojaki iz Amerike na Rdeči križ, a mi od tega nismo dobili tudi ničesar. To pišem zato, da vsa javnost izve, kako smo zapostavljeni in prezrti, a nismo pa pozabljeni od tistih, ki pobirajo davke, če tudi nimamo nobenih dohodkov.

Medvode. Žalostna usoda je zadela malega kmeta iz našega okraja. Veliko nesreče je imel že po prvi povodnji, ko mu je voda vzela poleg drugega 1 kilometer lastne poti, vzela 48 kubičnih metrov drv in odplovila okrog 3000 kg sena in vrhu tega mu je poginilo še 5 ovac. Moral se je zadolžiti. Zadnja povodenj mu je zopet vsa pota razdrla. Vihar je raztrgal strehe, poškodoval kozolec itd. Na sveti večer mu je poginil en konj. 31. januarja je poginil še drugi, zadnji konj. Dohodkov nobenih, živeža nič. Podpor od nikoder. Tudi drugim ne gre dosti boljše, ker cesta po ločniški dolini še ni popravljena. Brez zveze smo ostali in tudi brez zaslužka. Neki mali kmetici, vdovi s kopico otrok, so hoteli zarubiti edino kravico, a je revi par dni pred rubežnom krava poginila. Družina je brez mleka, krompirja se je pa v vsej okolici v Ločnici komaj za seme pridelalo. Pri tem bednem stanju želi g. župnik v Sorri, da se daruje za njegov kozolec, katerega je vihar podrl, in za druge naprave, katere se dajo preložiti na boljše čase. — Sedaj pa sneži tako, da še ni nič izgleda, da bo

do mogli kmalu cesto po ločniški dolini narediti, da bi se vsaj z vožnjo nekaj zaslužilo. Cesto bodo delali poplavljeni s tlako. Kje so gospodje od SLS, ki so toliko kričali kako se bodo zavzeli za poplavljenca? — Sneg pa ima tudi eno dobro stran: zakril je z belim plaščem vse razdrte hribe in vsa razdejano ločniško dolino, zakril vso strahoto.

Po volitvah v preudarek. (Dopis z Dolenjskega.) Volitve so minule in ravno to pot so pokazale pravo pot, po kateri naj hodimo. Velika težava je, ker smo Slovenci malo-dušni, če takoj vsega ne dosežemo. To pa ni prav, ker le z vztrajnostjo in naporom se pride do zaželjenega cilja. Dejstvo je, da so vse meščanske stranke navalile na kmetijski pokret, da ga uničijo. Boj ni bil pošten. Naš kmetijski pokret zločinskega boja ne potrebuje. Laž, obrekovanje in osebni napadi bi morali izostati. Vsled tega nam tudi ne kaže vezati se ne na levo ne na desno. Sovraštvo in škodoželjnost prepustimo drugim, mi pa se držimo zvezde vodnice, prave, poštene kmetijske misli, v boj gremo za resnico in pravico. Kdor trdi, da kmetu in delavcu ni potrebno politično organizirati se, ni prijatelj pravice in če je to kmetijski človek, ta zaničuje samega sebe. Kmetijski pokret je upravičen in potreben že zato, ker prej ni bilo stranke, ki bi bila pravična na vse strani. Naše delovanje je ljubezen do bližnjega, ljudstvu v korist in napredek. V tem bo tudi zmaga naša. A. K.

Iz Kostanjevice. V ponedeljek po Svečnici, dne 13. t. m. je umrl v Kočariji nad Kostanjevico naš zvesti somišljenik in borec kmetijske misli, član krajevnega odbora Slovenske Kmetijske Stranke v Kostanjevici, tovariš Jože Zagorc, posestnik, občinski odbornik in bivši predsednik občinskega agrarnega odbora. Pokojnik je bil zlata duša, nevklonljiv značaj, dober prijatelj in družinski oče. Zapušča udovo in pet malih otročičev. V svetovni vojni si je nakopal zavratno bolezen, kateri je kljub močni naravi podlegel v 41. letu svoje starosti. Zvestemu tovarišu in priljubljenemu prijatelju ohranimo trajen spomin.

Iz Strug. Slovenska javnost čuj. Ne dobite kmalu kraja, kjer bi se vršile volitve pod takim terorjem klerikalnih demagogov, kakor se je to zgodilo pri zadnjih volitvah v Strugah na Dolenjskem. Kakor znano, živi tam vrli naš pristaš tov. Hočevnar, ki ima na svoji strani vztrajne borce za kmečke pravice. V petek zvečer pred volitvami, je tov. Hočevnar povabil več svojih prijateljev, da se pogovore o volitvah. Obrazložil jim pomen volitev v oblastne skupščine ter pomen Kmetijske stranke, katere kandidat je tudi on. Ko so nasprotniki zvedeli za njihov sestanek, so pod vodstvom šumoštrovega kovača, priderveli na njihov miren sestanek z namenom, da ga razbijejo, kar se jim pa spričo krepkega nastopa naših mož in fantov ni posrečilo, četudi so imeli klerikalci kolom podobne palice. Vedli so se kakor divji, tako, da lahko z vso

gotovostjo konstatiramo, da bi bilo prišlo s pobožnimi dušami do pretepa, če bi se naši ljudje mirno ne držali. Vendar smo zadovoljni, ker je tu bila dana prilika razgaliti njihove fraze. V nedeljo, na dan volitev pa je kakor blazen kričal na prižnici g. župnik. Priporočal je prvo, to je krščansko skrinjico, ker menda iz drugih hudič ven gleda. In res so volilci po maši vprašali, v katerih skrinjicah je hudič. Teror še ni bil končan. Po sv. maši je g. župan, med uradnimi oklici napadal g. Hočevnarja z namenom, kar je izrecno povdaril, da odvrne volilce od Hočevnarja. Ni čuda, da so pametni ljudje protestirali in se sramovali. Kljub vsem terorju je volilni izid častno izpadel za Slov. Kmetisko Stranko. To je zavest! Vidi se, kaj ljudstvo hoče, če bi bilo svobodno. Čast zavodnim volilcem, vedite, da ste pijonirji, ki pripravljate pot za kmečko armado.

Dragatuš. Tudi iz našega kraja moramo kaj povedati o zadnjih volitvah. Shoda nismo imeli drugega kakor oselesarskega, na katerem sta govorila profesor Jarc in g. Nemanič. Povedala žalibog nista, kaj je storila SLS za kmeta dobrega od leta 1918 naprej. Pri volitvah je dobila SLS 132, SKS pa 28 glasov, 142 volilcev pa je ostalo doma. Čudimo se, da je dobila SDS 20 glasov in to le kmečkih glasov. Ne vem, kakšno blagostanje pričakujejo kmetje od samostojnih demokratov! Ti ljudje, ki so volili SDS, jih zaslužijo vsak dan do prihodnjih volitev po 25 na zadnjo plat. Mi bomo delali mirno naprej za končno zmago naše kmetijske misli!

Vesovo. V zadnjem »Laziljubu« sem čital precej smešne stvari, katerim moram tukaj kratko odgovoriti. Volitve so pri kraju. Seveda se že gibljejo naši klerikalci za občinske volitve. Županski stolček jim res diši. Toda šli bodo po dilcah, kakor po navadi. Naj brusijo jezike in pete, vse skupaj jim nič ne bo pomagalo, čeprav sedaj čepe njihovi poslanci pri vladnih jaslih. Kakšno je bilo pred volitvami po shodih? Vera je v nevarnosti, nikdar ne gremo z radikali, avtonomije ne prodamo, generali morajo ven iz vlade itd. Potegnili je pa veter ter jih potegnili ravno med tiste, ki so jih tako žigosali. Kaj pa sedaj? Avtonomija je pokopana, kje so volilci? Bog jim daj vsaj pol leta vladnega korita. Dopisnik »Laziljuba« pere črna, čim bolj ga bo pral tem bolj bo črn. Kajne g. župnik? Kje je danes tista stranka, ki ste jo v Ljubljani sestavljali? Kaj

poreče šenčurski g. župnik Piber. Kranjski g. dekan Koblar, ki je bil skozi 26 let dekan in vršil svojo versko pastirsko službo za zgled vsem drugim sobratom, je bil na zahtevo klerikalcev od škofa degradiran, toda med ljudstvom bo ostal še bolj spoštovan. Ves čas ni dobil niti najmanjšega ukora. Bil je vzoren duhovnik in socialno čuteč. Ni se pa hotel pokoravati politikujoči duhovščini. Kje je tu demokracija, ki jo je po shodih zahteval dr. Korošec? In Vi g. župnik! Z župnikom Dolinarjem nista menda govorila že tri mesece. Potegnili pa je burja, in kdo je bil med prvimi, ki je šel častitāt k novonarejenemu dekanu. Danes tukaj jutri tam, to je pravo geslo. Amen. — Velesovčan.

Sv. Peter na M. Selu. V nedeljo 30. januarja smo slišali pri nas s prižnice sledeče besede: »Kdor bere »Kmetijski list«, se mora tega greha izpovedati!!! Ali Vam je več Radič kakor naša stranka, ko vas vendar mi spremljamo od rojstva do groba? Veliko vprašanje je, če boste sprejeli izpoved na zadnjo uro? Tako je šlo skoro celo uro. Mi kmetje pa pravimo: Vera je vprašanje duhovnega življenja in vprašanje vesti, politika pa je vprašanje pameti in vprašanje našega žepa! Tudi med vojno smo verjeli, ko ste agitirali s prižnice za vojno posojilo, da gre za sveto vero. Danes pa ne manjka mnogo, da bi morali že obrekovati cesarja, ki ste ga prej proglašali skoraj za svetnika. Brali bomo pa mi to, kar bomo mi hoteli, ker mi režemo kruh vsem, ne pa drugi nam! Ali razumete?

St. Jurij ob Ščavnici. Tukajšnji gosp. župnik je silovit nasprotnik »Kmetijskega lista«. Pravi, da bo pogubljen, kdor bere »Kmetijski list«! Čudno, da more gosp. župnik kof izobražena oseba tako govoriti. Mi kmetje hočemo pa vedeti resnico in zato hočemo slišati oba zvana; mi nočemo kar na slepo verjeti »Slovincu« in »Slov. gospodarju«, ki smo jih že silno dostikrat zalotili na laži, ampak hočemo slišati tudi to, kar pravijo drugi! Tudi na sodišču se ne verjame samo eni stranki, ampak je treba slišati vse stranke in vse priče, da se ugotovi resnica! Ali pa bi g. župnik rad, da bi bili mi kmetje njegovi duševni sužnji, kakor je bilo takrat, ko je gospoda vihtela nad nami svoj bič? Mi pravimo: Duhovniki naj oznanjajo besedo božjo, ali pa bomo začeli cerkev zapuščati in potem naj gospodje hujskajo — prazne stene.

Razne politične vesti.

SLS v vladi. Popolno zakonodajna avtonomija dobi Slovenija že prihodnji teden.

Prazen izgovor. Danes se izgovarjajo klerikalci, da so zato šli v vlado, da preprečijo vstop v vlado samostojnim demokratom in da rešijo Slovenijo Žerjavove vlade. Ta

izgovor ne drži! Resnica je, da je bil Pribeževič še pred dr. Korošcem povabljen v vlado, toda on je ponudbo odklonil.

Politične menice. Na svojih shodih je podpisal dr. Korošec v ime SLS Slovincem več menic. Tako je rekel na nekem shodu, da

SLS ne gre v vlado prej, dokler nima jamstva, da dobi vse, kar zahteva! »Vse ali pa nič,« je kričal dr. Korošec, tako je kričal »Slovenec« in za obema vesoljna SLS. Danes je SLS na vladi. Ali bodo te politične menice kaj kmalu honorirane?

Zalostno - vesele slike iz parlamenta. Največji gromovnik proti vladnemu proračunu je bil v finančnem odboru posl. Smodej. Ni pa še bila sestava nove vlade niti objavljena, ko je ravno ta gospod v finančnem odboru vstal in zagovarjal vladni proračun, ki ga je še pred 24. urami z vso tigrovsko besnostjo pobijal! — Druga slika: Poslanec Hohnjec je v imenu SLS že sedem let vrteč lajno o potrebi posebnega parlamentarnega odbora za zunanje zadeve. Ko pa je prišel na dnevni red predlog, naj se tak odbor ustanovi, je glasoval poslanec Hohnjec proti predlogu! Seveda se je klerikalcem smejala cela skupščina. Tako skrbe gospodje za ugled Slovencev v Beogradu.

Prazni izgovori. Mi vsi se še živo spominjamo, kako so klerikalci valili vso odgovornost za državni proračun na nas, zlasti seveda na

tov. Pucelja. Takrat so zahtevali, naj Pucelj magari v enem dnevu vse prevrne, češ, zakaj je pa v vladi? Tej klerikalni demagogiji so seveda kmetje v velikem številu nasedli. Kako pa je danes, ko je na vladi SLS sama in ko je državni proračun ravno na dnevnem redu? Danes pa se izgovarjajo ravno tisti gospodje, »da se v enem dnevu ne da vse narediti,« »da bo treba še mnogo potrpeti in delati« itd.!! Torej tov. Pucelj naj bi bil naredil v enem dnevu vse, za klerikalce je pa prav, če nas tolažijo s tem, kar bo morebiti čez 100 let! Mi pa pravimo: Kar je veljalo za Pucelja, bo držalo tudi za klerikalce! Sedaj naj pokažejo, kaj znajo! Danes so samo oni odgovorni za vse, ker so sami v vladi odločujoč del!

»Korupcija.« Takoj po volitvah je zapisal »Slovenec« v svoji zmagoslavni številki, »da Pucelju ni nič pomagal korupcijski denar«. S tem so bile mišljene razne podpore. Te dni pa beremo v »Slovenecu«, da je novi minister za kmetijstvo g. dr. Kulovec nakazal za živinorejce v Prekmurju 14.000 dinarjev podpore! Živela »korupcija«!

Zakaj dr. Korošec ni v vladi? Mnogi ljudje se začudeno vprašujejo, zakaj dr. Korošec ni šel sam v vlado in zakaj je v vlado poslal dr. Kulovca, dr. Gosarja in inženjerja Serneca? Stvar je taka: G. dr. Korošec sam ne verjame, da bi kaj posebnega dosegel za Slovenijo. Zato je poslal v vlado ljudi, ki jih on ne vidi posebno rad. Dr. Kulovec ne vidi rad, ker vidi v njem svojega konkurenta za vodstvo stranke, konkurenta pa vsak človek več ali manj grdo gleda. Tudi dr. Gosarja ne more posebno zaradi večnih preprirov med delavci in kapitalisti v stranki. Tako je podobno tudi z inž. Sernecem. Če bodo pozneje ljudje dr. Korošca pikali, da ni nič naredil, bo pa s prstom pokazal na te tri može in bo rekel: »Ali sem bil jaz v vladi? Vidite jih, ti-le trije so bili!«

Kdo je zmagal pri zadnjih volitvah? Po volitvah smo prejeli in še prejemamo nebroj dopisov z dežele, in sicer s podpisi jako spoštovanih mož, kjer nam sporočajo, kako so nekateri duhovniki — žalibog jih je bilo jako mnogo! — zlorabljali verski čut ljudstva za politične namene SLS. Eden od teh

za blagor SLS vnetih gospodov je rekel, »da je v SLS-škafli presve-to Sree Jezusovo, a iz radičevske škafle pa gleda sam hudič!« Drugi so grozili, da ljudje na zadnjo uro ne bodo izpovedani, kar se pravi toliko, kot da bo vsakega, ki ne voli SLS, na zadnjo uro vzel hudič, ga nabodel na gnojne vile in ga cvrl na žerjavici kakor hrvaški kmetje pujske. Tretji pa je grozil, da ne bo pokopan na blagoslovljeni zemlji, kdor ne bo volil SLS! Tako je grmelo na dan volitev s prižniti! Ljudje so se seveda res ustrašili hudiča in njegovih gnojnih vil in zato je čisto pravilno, če rečemo, da 23. pr. m. ni zmagała »politična zavest ljudstva«, ampak zmagal je hudič oziroma strah pred hudičem. Dr. Korošec bo torej samo tako dolgo »oče slovenskega naroda« in SLS bo samo tako dolgo »edina predstavnica slovenskega naroda«, dokler bo obema pomagal — hudič... Hudič naj vzame tega hudiča!

Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »PEKATETE«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge!

PROMETNA BANKA D. D. V LJUBLJANI

Telefon št. 149, 968

Prešernova ulica 4

Pošt. ček. račun 13.653

(žiro-račun pri Narodni banki)

sprejema hranilne vloge in izdaja trg. kredite pod najugodnejšimi pogoji; eskompt in inkaso menic ter trg. cesij. -- Nakup vsakovrstnih predvojnih papirjev, prodaja valut in deviz po najugodnejših tečajih.

Novice in razno.

Kamnik. Seja okrajnega odbora se vrši v nedeljo 13. februarja t. l. ob 10. uri dopoldne pri tov. Cerarju.

Plačanje davkov z 20% priznanicami. Finančni minister je naročil vsem davčnim uradom, da sprejemajo 20 odstot. priznanice, ki so bile svoječasno odtegnjene zasebnikom pri žigosanju kronskih bankovcev, kot plačilno sredstvo za davčne zaostanke.

Oblastne skupščine. Kot poročajo beograjski listi, je naročilo notranje ministrstvo vsem velikim županom, da ukrenejo vse potrebno za sestanek oblastnih skupščin. Na prvih sejah se bodo oblastne skupščine samo konstituirale ter se bodo izvolili stalni oblastni odbori.

V Bršlinu pri Novem mestu je dne 3. t. m. umrla blaga žena in mučenica Ana Drenik-ova, stara 64 let. Pokojna je bila bolna nepretrgoma 23 let. Njeni otroci so jo vedno vsi prisrčno ljubili in ji potrpežljivo stregli. Bog naj bude

milostljiv blagi mučenici, ostalim pa izražamo naše globoko sožalje!

Občinsko volitve na Rakeku. Na Rakeku so dobili pri občinskih volitvah: SDS 183 glasov in 10 odbornikov, SLS 159 glasov in 5 odbornikov in SKS 57 glasov in 2 odbornika.

Inženjerska zbornica za Slovenijo in Dalmacijo v Ljubljani ima svoj redni občni zbor dne 15. februarja 1927 ob 15. (3.) uri popoldne v posvetovalnici mestnega magistrata v Ljubljani.

Prostovoljno gasilsko društvo v Podbrezju je imelo v nedeljo, dne 6. februarja svoj redni občni zbor. Za načelnika društva je bil izvoljen Franjo Benedičič in za podnačelnika Jakob Kokal.

Umrl je v Zagrebu narodni poslanec HSS dr. Josip Vandekar. Bil je izredno marljiv in delaven član hrvatske seljačke stranke. Urejeval je »Božičnico«, to je veliki seljaški koledar, prevel mnogo knjig in zelo veliko pisal o kmetiskem pokretu. Pogreb je bil preteklo

sredo. Prisostvovali so vsi narodni poslanci HSS in velikanske množice ljudstva. Pri grobu je govoril predsednik HSK g. Karlo Kovačević in dr. Vladimir Maček. Pokojni Vandekar je bil zet Štefana Radiča.

Ogrski vagoni za Jugoslavijo. V smislu mirovnega sklepa mora dobaviti Ogrska Jugoslaviji vagoni. V ogrskem trgovskem ministrstvu so izdelali sedaj produkcijski načrt za te dajatve in so dali kartelu ogrskih tovarn vagonov nalog, naj izdela potrebno število vagonov. Prve vagoni bo poslala Ogrska v Jugoslavijo v letošnjem decembru.

Lov krajevne občine Prečna se bo oddal v zakup za dobo od 1. aprila 1927 do 31. marca 1930 na javni dražbi, ki se bo vršila pri okrajnem glavarju v Novem mestu v soboto, dne 12. marca 1927, ob 10. dopoldne. Zakupni in dražbeni pogoji so na vpogled istotam med uradnimi urami.

Divjeza mrjasec je ustrelil policijski pristav Kučan v Visokem na Hrvatskem. Ko je s prvim strelom zver le ranil, se je zaobrnila in hotela napesti lovca. K sreči ta ni izgubil prisotnosti duha, pomeril znova in dobro zadel.

TEDENSKI KOLEDAR.

Dnevi:

- 13. febr., nedelja: Katarina.
- 14. febr., ponedeljek: Valentin.
- 15. febr., torek: Favstin.
- 16. febr., sredo: Julijana.
- 17. febr., četrtek: Konstant.
- 18. febr., petek: Flavijan.
- 19. febr., sobota: Konrad.

SEJMI

- 14. februarja: Dob, Dobova, Št. Lambert, Zerovnica, Semič, Brežice, Ponikva, Središče, Zalec, Sevnica.
- 15. februarja: Smartno pri Litiji.
- 16. februarja: Buče, Vrenska gorica.
- 17. februarja: Podšentjur.
- 19. februarja: Lož, Pišce.

VREDNOST DENARJA.

Za 1 dolar	Din 56'75
za 100 lir	Din 244—
za 1 avstr. šiling	Din 8'01
za 100 čeških kron	Din 168'25
za 100 franc. frankov	Din 224'20
za 1 zlato marko	Din 18'49
za 1 švic. frank	Din 10'94

Narodni gospodar.

Gradba novih železnic v državi.

Plenum konference za določitev nove železniške mreže, kakor smo poročali v zadnji številki, je izvršil svoje delo tako, da imamo sedaj enoten načrt nove železniške mreže za celokupno državo. To je pozdravljati posebno s tega stališča, ker bo ta načrt sedaj merodajen za vsakega železniškega ministra, in je s tem onemogočeno, da bi se gradile železnice le iz zgolj političnih razlogov, kakor se je to godilo dosedaj. Gradile so se dostikrat železnice, ki so bile manj važne, in to zato, ker so posamezne stranke izrabile politično konjunkturo.

Gori navedna konferenca je bila proglašena za tajno, in bo prometno ministrstvo izdalo o zadevi obširen komunike, in objavilo resolucije, ki so bile sprejete v plenumu. Kot najnujnejše železnice v Sloveniji so bile soglasno sprejete:

1. Rogatec—Krapina;
2. Št. Janž—Sevnica;
3. Kočevje—Sušacka proga, najracionalnejša izpeljava.

Razen gori navedenih železnic so sprejete v Sloveniji še sledeče zveze:

1. Brežice—Novo mesto;
2. Črnomelj—Sušacka proga;
3. Pragersko—Rogaška Slatina;
4. Kočevje—Straža.

Najbolj britka je soglasna ugotovitev od strani železniške konference, da se železnice ne bodo mogle graditi iz rednega budžeta in da sredstev za gradnjo novih železnic ni na razpolago. Enodušno se je proglasilo kot izvor splošne gospodarske krize iz kmetijske in

poljedelske krize. Vsled silne depresije v kmetijstvu je nastala kriza tudi v industriji in trgovini, kar so industrijski in trgovski krogi tudi sami uvideli. Vsled pomanjkanja sredstev v 85% kmetijskem narodu je izgubila naša industrija in trgovina 60% odjema, kar je silno občuten udarec. Iz tega je razvidno, da imajo tudi industrijski in trgovski krogi interes, da se najpopreje odpomore, odnosno izleči kmetijska kriza, in se s tem naravno samoobsebi ojači tudi razmah trgovine in industrije v državi.

Ing. Zupančič.

Nekaj o nakupu živine za Srbijo.

V tednu pred Novim leto se je po Dolenjskem nakupovala plemenska živina za južno Srbijo.

Nakup živine je bil v dotičnih krajih pravočasno razglašen.

Izkušnja je pa pokazala, da naši dolenjski živinorejci premalo vpoštevajo besedo plemenska živina.

Oni mislijo, da je vse dobro, kar se le giblje. To pa ni res.

V tem oziru je treba našim živinorejcem dati še dosti pouka, in potrebno bi bilo, da bi se jim vse prave in neprave oblike, tičoč se zunanosti živalskega telesa, potom slik in demonstracij pokazale.

Iz svojega učiteljskega delovanja sem imel priliko spoznati večje število starejših 24—26-letnih učencev, kateri so znali povedati, katero živinčje je lepo — niso pa znali tega utemeljiti in pravilno presojati.

Sele po končanih predavanjih in

demonstracijah so se jim oči odprle.

In to velja tudi za starejše, čeprav drugače izkušene gospodarje.

Ako bi dobro vedeli, kako strokovna komisija živali opazuje, ocenjuje in presoja, potem se ne bi dogajalo to, kar se pri nas še vedno dogaja, da namreč živinorejci mislijo, da je za premovanje ali pa za nakup za Srbijo vsaka buša dobra.

Poleg tega bi moralo pri nas že enkrat prodreti načelo, da bi vsak lastnik živine, predno ž njo stopi čez prag hleva, svoje živinčje temeljito osnažil.

Najbolj grdo in nemarno je, ako žene živino na semenj ali razstavo, ki ima od zadaj vse polno suhega blata, tako da se vsak nad takim živinčetom vzgleduje in se kmetu smeje.

Prav je storila nakupovalna komisija, da je one lastnike živine drugače še dovolj skladnih telesnih oblik od nakupa izključila.

Tudi tam kjer se malo nastilja, a se živina redno snaži, je nemogoče, da bi bila tako umazana.

Torej za bodoče veljaj načelo, na licitiranje, raztave in sejmice gonimo živino snažno — ker snaga je polovica krme. — Fran Malásek, Novomesto.

Srednja vinarska in sadjarska šola v Mariboru sprejme 15. marca 1927 praktikante (vajence), za enoletno praktično šolo. Pogoji: starost najmanj 16 let, dovršena najmanj ljudska šola, telesna sposobnost. Sprejemajo se kmetški sinovi, ki ostanejo pozneje doma. Praktikanti dobivajo stanovanje in hrano v zavodu brezplačno ter imajo prednost pri sprejemu za prihodnje šolsko leto 1927/28 kot redni učen-

ci kakor tudi pri podelitvi brezplačnih mest za redne učence v slučaju ubožnosti. Bivši praktikanti so potem navadno najboljši redni učenci. Lastnoročno, na celo polo pisane in kolkovane prošnje (kolek 5 + 20 = 25 dinarjev) za sprejem praktikantov je pošiljati direktiji srednje vinarske in sadjarske šole v Mariboru do 1. marca 1927 s sledečimi prilogami: 1. krstni list, 2. domovnica, 3. zadnje šolsko spričevalo, 4. spričevalo o npravnosti, v slučaju ubožnosti pa tudi 5. premoženjski izkaz ali spričevalo ubožnosti. Sprejem ali odklonitev se naznani pismeno. Še potrebna pojasnila daje direktija. Drugi listi se naprošajo za ponatis tega razpisa. — Direktor Andrej Zmave.

Oslabljenje cen na žitnem trgu. Spričo velikih prodaj žita iz Argentinijske in Avstralije so cene na večjih žitnih borzah zopet popustile. Kazpoloženje za nakupovanje v Evropi, z lasti v Angliji, je padlo, tako da je povsod tendenca oslabele. K slabši tendenci je pripomogla tudi uradna cenitev žetve v Kanadi. Po tej cenitvi je minula žetev dala v bushelnih sicer manj pridelka, vendar povprečna teža skoro popolnoma dosega rezultat predhodnega leta.

Trošarina za navadno vino v Sloveniji. V l. 1926 je bilo v Sloveniji zatročarinjeno okrog 33 milijonov litrov običajnega vina proti okrog 31 milijonom v predhodnem letu.

Izvoz našega tanina v Rusijo. Jugoslovenska industrija tanina je prodala v zadnjih 6 mesecih v Rusijo nad 100 vagonov tanina. Trgovina z Rusijo se razvija brez vsakih težkoč. Plačuje se v menicah, ki pri eksportiranju ne nalete na nobene težkoče.

Modra galica.

Vsem odjemalcem modre galice nudimo za bližajočo se sezijo najboljšo modro galico, 98-99%, po ceni Din 7.20 franko Ljubljana, proti takojšnjemu naročilu.

Javite koliko galice rabite.

EKONOM, osrednji gospodarski zadrugi v Ljubljani r. z. z. o. z.

Kje se najbolje kupi, je brez dvoma znano. Glede dobre kakovosti blaga in res nizkih cen pri

IGN. ŽARGI.
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta

Priporača cenj. odjemalcem veliko izbiro nogavic, rokavic, raznih površnih jopic ter razno moško in damsko perilo, samoveznice itd. Velika izbira potreščin za krojače in šivilje.

RESTAVRACIJA

Pod Skalco

Ljubljana, Mestni trg 11

toči vedno sveže pivo, pristna domača črna in bela vina ter postreza z fino kuhinjo.

Za obilen poset se p. n. občinstvu toplo priporoča

Josip Uran.

CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU

Stanje hranilnih vlog nad Din 65,000,000.-

V LASTNI PALAČI NARODNI DOM

Stanje glavnice in rezerv nad Din 4,000,000.-

Sprejema hranilne vloge. — Izvršuje vse denarne, kreditne in posojilne posle. Kupuje in prodaja devize in valute.

Podružnici: MARIBOR -- ŠOŠTANJ.

Najboljše in zato najcenejše kupite edino le pri

Josip Petelinc

pletenine, majice, volno, žepne robce, kravate, palice, nahrbtnike, spodnje hlače, otroško trikot perilo, kompletne potrebščine za čevljarje, krojače, sedlarje in šivilje

v Ljubljani
b vi di, blizu Prešernovega spomenika

Na veliko in malo!

Vajence

ključavničarske in strgarske stroke sprejme železotovarna v Ljubljani.

Vpraša se pri »TOVA«
Hilšerjeva 5.

Priden, zanesljiv

EKONOM

(Schaffer)

ki je posebno v hmeljarstvu in če mogoče v sadjarstvu izurjen, se išče za takojšnji nastop. Samski imajo prednost. Ponudbe prosim s prepisom priševal na naslov:

Josip Ornič, Ptuj.

+

Krojevni odbor Slovenske Kmetijske Stranke v Kostanjevci sporoča, da je 5. t. m. umrl njega ugledni in požrvalni odbornik in zvest tovariš, gospod

JOŽE ZAGORC

posestnik v Kočarij, občinski odbornik in bivš. predsednik agrarnega odbora kostanjevke iskega

Zvestemu tovarišu častimo trajen spomin

**PROMETNI ZAVOD
ZA PREMOG D. D.**

LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo:

Premog, domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe.
Kovaški premog vseh vrst.
Koks, livarniški, plavžarski in plinski.
Briketi.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
Miklošičeva cesta 15/1.

TRSNICE

TVRDKI

CLOTAR BOUVIER

veleposestnik vinogradov

Gornja Radgona

Da ugodimo vedno večjemu poprašanju po trtah, smo naše trsnice zopet povečali ter zamoremo oddati v pomladi 1927 večjo množino izključno prvovrstnega trsa. Dobavljamo samo čistovrstne, dobro okoreninjene in izvrstno razraščene sadike; cepiči so vzeti iz selekcioniranega in na dober prinos preizkušenega trsa. Seznanj vrst, cenik in dobavni pogoji na zahtevo gratis in franco.

Kostanjev taninski les,

običajne dimenzije,

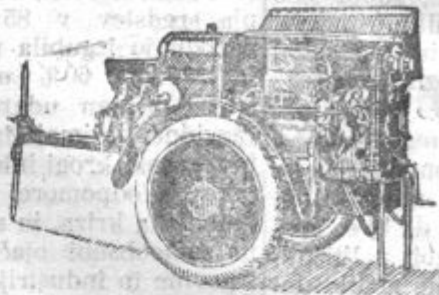
kupi za najvišje cene;

Franc Kupnik, Podplat.

Ponudita: Hlode orehov, brst, javor, hrast, bukev.

GASILNA DRUŠTVA pozor!

Motorna brizgalna 60 m³ na uro do 60 metrov višine.
Motor: 4 cilindre z 22/36 HP.
Vse auto-brizgalne 30-40% ceneje kot konkurenčni izdelki
dobavlja zastopstvo Renault
A. LA PRET, Dunajska c. 22.

Služkinja

30 do 40 let stara, ki bi znala poleg poljskega dela tudi kuhati in prati, se sprejme po dogovoru. Naslov se izve pri upravi »Kmetijskega lista«.

Na novo preurejen **VALJČNI MLIN**

Povodje-Skaručna

prevzema od 1. feb. naprej vsakovrstno žito za mletje in nudi vsem daljnim in bližnjim kmetom vsestransko in solidno postrežbo. Za obilen poset se toplo priporoča
Andrej Pustovrh.

KUPUJEMO
zlato, srebro, platino, srebrne kronice, odpadke od zlata in srebra ter staro zobovje. Tovarna za ločenje dragih kovin, Ljubljana VII., Jernejeva cesta št. 3.

ODDA se v prodajo
ca. 20 hl vina.

Gostilničarji, ki žele vino razprodati, naj se oglasijo v Spodnji Siški, Jernejeva cesta št. 8.

blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Najboljši in najtrpežnejši šivalni stroji za čevljarje, sedlarje, obrt in industrijo so edino

»ADLER«

cilinder flahštep in levoročni stroji - Najnižje cene. - Ugodni plačilni pogoji, tudi na obroke. Večletna garancija.

JOSIP PETELINC
LJUBLJANA.

Od dobrega najboljšo je švicarski pletilni stroj **UBIED**

ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA

Najlepše in najbolj moderno urejeno zdravilišče kr. SHS. Svetovnoznani zdravilni vreli:

TEMPEL * STYRIA * DONAT

Zdravljenje vseh žilodolnih in črevesnih bolezni, bolezni srca, ledvic in jeter.

SEZONA: MAJ - SEPTEMBER

Cene zmerno. * V pred- in posezoni znaten popust. * Koncertira vojaška godba. Največja udobnost. * Radio. * Prometne zveze zelo ugodne. * Zahtevajte prospekte.

RAVNATELJSTVO ZDRAVILIŠČA ROGAŠKA SLATINA.

Razpošiljanje mineralnih voda na vse strani sveta!

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun poštno hranilnice št. 14.257

reg. zadr. z neom. zav.

Brzljavica: »Kmetički dom«. Telefon št. 247

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1, pritl.

Daje:

Posojila na vknjižbo, proti poročtvu ter zastavi premičnih in vrednostnih papirjev.

Dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Obrestuje

vloge na knjižice **6%** brez od-
kinitve
čistih

Večje stalne vloge in vloge v tekočem računu po dogovoru.

Preskrbuje:

Kavcije, inkase, srečke in vrednostne papirje ter čeke in nakasnice na druga mesta.

Uradne ure: vsak delavnik od 8. - 12. 1/2, in od 3. - 4. 1/2

•Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Podružnica v KAMNIKU na Glavnem trgu.